

La verneda sempre ran d'aigua

Josep M. Panareda

Dibuix d'una branca de vern.
© Maravillas Boccio

Tenim molta sort amb els racons propers que tenim. Hi ha gairebé de tot: boscos de tota mena, matollars de tota mida, prats de tots colors i tot un reguitzell de rocams i de punts d'aigua.

Jo tinc especial predilecció per uns boscos alts i esvelts que es fan a les ribes de les rieres. Són les vernedes.

Si algú vol viure una gran aventura triscant de valent i gaudint de paisatges que ben pocs han vist, suggereixo que resseguiu la Tordera, millor llera amunt. Us hi convido!

Aneu-hi acompanyats, no fos cas que rellisquéssiu en posar un peu damunt una pedra o us entrebanquéssiu amb algun roc. Sempre és millor compartir els millors moments amb bons amics. Fer-ho en colla és fantàstic, ja que es gaudeix d'experiències úniques. Aneu

amb les mans lliures, porteu només un bastó que us pot fer un bon servei per travessar l'aigua sense mullar-vos. La motxilla sempre a l'esquena i porteu-hi la càmera i un petit trípod per fer fotografies amb bona definició, ja que dins la verneda hi ha poca llum, malgrat que faci un bon sol a fora.

Comenceu per on vulgueu i aca-beu el recorregut quan us vingui bé. Hi ha molts camins, ponts i guals que us ho facilitarà. Proveu de fer-ne un tram curt i veureu com repetireu. És un lloc per jugar-hi, per saltar-hi, per mullar-s'hi els peus i per fer tot allò que l'entorn us faci imaginar i desitjar. Descobrireu racons nous, gorgs, salts d'aigua, roques amb formes curioses, penyes, animals de tota mena i un paisatge únic i original.

Entre moltes coses descobrireu que hi ha uns arbres que sempre són

prop de l'aigua, que tenen un escorça d'un bru rogenc i que les fulles tendres són enganxoses i cauen totes el novembre. És el vern, que a l'hivern s'omple d'unes tires petites i penjants de color carbassa. Es tracta dels aments, que són un conjunt de flors masculines i que produeixen una gran quantitat de pol·len. També veureu moltes fructificacions, com petites pinyes de color marró fosc, dins les quals hi ha els fruits si són tancades, o són buides si són obertes i els fruits ja han caigut.

El vern és un arbre alt i esvelt si és en bosc dens, fet que succeeix més sovint en els trams de la Tordera dins el massís del Montseny. L'espessor dels arbres, els força a créixer cap amunt en la recerca de llum; aleshores són arbres ben rectes i amb poques branques, de manera que la capçada és estreta.

En el tram del Vallès, per exemple entre Palau i Sant Esteve, els verns reben més llum pels cantons. Aleshores ja troben la llum necessària per créixer per les parts més baixes de l'arbre, de manera que treuen branques grosses pels cantons d'on ve la llum. Si els verns es troben aïllats, treuen branques en totes les direccions i l'arbre té una capçada molt ampla.

Sota els verns, sol haver-hi moltes herbes, que necessiten un ambient humit per viure. Però no ho tenen pas fàcil a causa de la foscor provocada per la densitat de les fulles que dificulten l'entrada de la llum cap a l'interior del bosc. Per aquesta raó hi trobarem diferents tipus de plantes. Unes són les que s'han adaptat a viure en indrets ombrívols. Altres, aprofiten els mesos que el vern no té fulles i arriba molta llum fins al terra; creixen sobretot entre els mesos de febrer i juny.

El resultat és que hi ha molts tipus de verneda en relació amb les plantes que acompanyen el vern. En parlarem en propers Bagant i explicarem el perquè, el com i on es troben les diferents vernedes a la ribera de la Tordera.